

Datum van inontvangstneming : 30/10/2019

Zaak C-451/19**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

12 juni 2019

Verwijzende rechter:

Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

29 april 2019

Eisende partij in hoger beroep:

Subdelegación del Gobierno en Toledo

Gedaagde partij in hoger beroep:

XU

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Het hoofdgeding heeft betrekking op de afwijzing van een aanvraag van een verblijfskaart voor familieleden van een burger van de Europese Unie voor een onderdaan van een derde land, kind van een onderdaan van een derde land, op grond van de overweging dat de echtgenoot van de moeder, een Spaanse burger die zijn recht van vrij verkeer binnen de Unie nooit heeft uitgeoefend, niet heeft aangetoond dat hij over voldoende middelen beschikt om te voorzien in zijn eigen levensonderhoud en dat van zijn gezin.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

De rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing is artikel 267 VWEU.

De prejudiciële verwijzing heeft ten doel om vast te stellen of artikel 20 VWEU zich ertegen verzet tegen dat ingevolge de litigieuze Spaanse regeling (koninklijk besluit 240/2007, waarbij richtlijn 2004/38/EG is omgezet in Spaans recht) van

een Spaanse burger – die zijn recht van vrij verkeer binnen de Unie niet heeft uitgeoefend en wenst dat het kind van zijn echtgenote (beiden derdelanders) bij hem komt wonen in Spanje – wordt vereist dat hij beschikt over voldoende middelen om te voorzien in zijn eigen levensonderhoud en dat van zijn gezinsleden om te voorkomen dat zij ten laste van de sociale bijstand komen, d.w.z. dat wordt voldaan aan dezelfde vereisen als die welke gelden voor burgers van de Unie die gebruik hebben gemaakt van hun recht van verkeer en zich in Spanje hebben gevestigd, rekening houdend met het feit dat dit een automatische praktijk van de Spaanse Staat is waarbij andere omstandigheden niet worden beoordeeld, hetgeen ertoe zou kunnen leiden dat de Spaanse burger zich gedwongen ziet het grondgebied van de Unie in haar geheel te verlaten.

Prejudiciële vragen

1) Verzet artikel 20 [VWEU] zich tegen de eis dat een Spaanse burger die zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend voldoet aan de voorwaarden van artikel 7, lid 1, van koninklijk besluit 240/2007 als noodzakelijke voorwaarde voor het overeenkomstig artikel 7, lid 2, van dat koninklijk besluit verlenen van het verblijfsrecht aan een minderjarig kind dat geen burger van de Unie is en van wie de moeder eveneens geen burger van de Unie is, indien de Spaanse burger, als niet aan die voorwaarden wordt voldaan, zich ten gevolge van de weigering om dat recht te verlenen gedwongen zou zien het grondgebied van de Unie in haar geheel te verlaten?

Een en ander gelet op het feit dat echtgenoten volgens artikel 68 van het Spaanse burgerlijk wetboek moeten samenwonen.

2) Staat artikel 20 VWEU er in elk geval aan in de weg dat de Spaanse Staat automatisch de in artikel 7 van koninklijk besluit 240/2007 vervatte regeling toepast en een onderdaan van een derde land, namelijk het minderjarige kind van de eveneens uit het derde land afkomstige echtgenote van een burger van de Unie die nooit zijn recht van vrij verkeer heeft uitgeoefend (terwijl de echtgenoten daarnaast samen een minderjarig kind met de Spaanse nationaliteit hebben dat evenmin zijn recht van vrij verkeer heeft uitgeoefend), een verblijfsvergunning weigert op de enkele en uitsluitende grond dat de Unieburger niet voldoet aan de in dat artikel gestelde voorwaarden, zonder dat concreet en op individuele basis is nagegaan of er een zodanige afhankelijkheidsrelatie tussen die Unieburger en de derdelander bestaat dat de betrokken Unieburger bij weigering van het recht van verblijf aan de derdelander, om welke reden dan ook en gelet op de omstandigheden, niet kan worden gescheiden van het familielid dat van hem afhankelijk is, en zich gedwongen zou zien om het grondgebied van de Unie te verlaten, met name wanneer de Spaanse burger en zijn echtgenote die onderdaan van een derde land is samen een minderjarig kind met de Spaanse nationaliteit hebben dat zich, in navolging van zijn ouders, ook gedwongen zou kunnen zien het Spaanse grondgebied te verlaten?

Een en ander gelet op de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, waaronder het arrest van 8 mei 2018, C-82/16, K.A. e.a./Belgische Staat.

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Unierechtelijke bepalingen

VWEU: artikel 20.

Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG: artikel 3 en inzonderheid artikel 7.

Rechtspraak van de Unie

Arrest van 8 mei 2018, K.A. e.a. (gezinshereniging in België), C-82/16, EU:C:2018:308, met name de punten 47 tot en met 62.

Arrest van 5 mei 2011, ██████████ C-434/09, EU:C:2011:277.

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Bepalingen van nationaal recht

Real Decreto 240/2007, de 16 de febrero, sobre entrada, libre circulación y residencia en España de ciudadanos de los Estados miembros de la Unión Europea y de otros Estados parte en el Acuerdo sobre el Espacio Económico Europeo (koninklijk besluit 240/2007 van 16 februari 2007 inzake binnenkomst, vrij verkeer en verblijf in Spanje van onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en de andere staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte; hierna: „RD 240/2007”): artikelen 1, 2 en inzonderheid 7 en 8.

Real Decreto Ley 16/2012, de 20 de abril, de medidas urgentes para garantizar la sostenibilidad del Sistema Nacional de Salud (koninklijk wetsbesluit 16/2012 van 20 april 2012 tot vaststelling van noodmaatregelen om de houdbaarheid van het nationale gezondheidszorgstelsel te waarborgen; hierna: „RDL 16/2012”).

Constitución Española (Spaanse grondwet; hierna: „CE”): artikel 32 (recht om in het huwelijk te treden).

Código Civil (burgerlijk wetboek; hierna: „CC”): artikelen 68 en 70 (plicht van de echtgenoten om samen te leven), 110, 142 en 154 (verplichtingen van de moeder en de vader en ouderlijk gezag).

Nationale rechtspraak

Arrest van de Tribunal Supremo (hoogste rechterlijke instantie, Spanje) van 1 juni 2010 (procedure 114/2007), waarin is geoordeeld dat de regeling van RD 240/2007 moet worden toegepast op Spaanse onderdanen, ongeacht of zij hun recht van vrij verkeer binnen de Unie hebben uitgeoefend, en op hun familieleden die onderdaan van een derde land zijn.

Arresten van de Tribunal Supremo van 18 juli 2017 (procedure 298/2016); 11 juni 2018 (procedure 1709/2017); 30 oktober 2018 (procedure 3047/2017), en 6 november 2018 (procedure 5468/2017) (in het bijzonder de eerste twee), waarin jurisprudentie is ontwikkeld.

Korte beschrijving van de feiten en het hoofdgeding

A – FEITEN

- 1 De moeder van XU, onderdaan van Venezuela, en zijn stiefvader, onderdaan van Spanje, zijn op 6 september 2014 in het huwelijk getreden in Spanje, in welk land zij sindsdien verblijven.
- 2 De geldigheid en rechtmatigheid van het huwelijk zijn door de overheid niet ter discussie gesteld, en er is evenmin aangevoerd dat het om een schijnhuwelijk zou gaan. De moeder van XU beschikt over een verblijfskaart van een lidstaat van de Europese Unie en verblijft legaal in Spanje, en tegen haar is geen terugkeerbevel of een verbod om dat land binnen te komen uitgevaardigd.
- 3 XU is geboren op 19 september 2001 te Venezuela, vóór de voltrekking van het huwelijk, en moeder en kind wonen sinds 2004 in Spanje. XU beschikte over een Spaanse verblijfsvergunning.
- 4 Op 20 januari 2011 heeft de kinderrechter in Venezuela uitspraak gedaan in de door de moeder van het kind aanhangig gemaakte procedure betreffende de erkenning van het ouderlijk gezag over het kind, die ertoe strekte dat het ouderlijk gezag werd toegewezen aan de moeder en zij alle daarbij behorende verantwoordelijkheden op zich nam, terwijl zij zonder enige beperking samen met het kind in Spanje kon blijven wonen. XU woont met zijn moeder en stiefvader in Spanje, waar hij ook altijd naar school is gegaan.
- 5 De moeder en de stiefvader van XU hebben op 24 juli 2009 in Spanje samen een kind gekregen, dat de broer van XU is en de Spaanse nationaliteit heeft.
- 6 De stiefvader van XU, die geboren is in Spanje en daar ook woont, heeft nooit gebruikgemaakt van zijn recht van vrij verkeer binnen de Unie.

B – HOOFDGEDING

- 7 Op 28 september 2015 heeft de stiefvader van XU bij de overheid een tijdelijke verblijfskaart voor familieleden van een burger van de Unie aangevraagd voor XU, overeenkomstig artikel 2, onder c), van RD 240/2007.
- 8 De overheid wees de aanvraag af op grond van het feit dat de stiefvader niet had aangetoond dat was voldaan aan de vereisten van artikel 7 van RD 240/2007. Bij de behandeling van de aanvraag heeft de Spaanse Staat uitsluitend gekeken naar de economische situatie van de Spaanse burger.
- 9 De moeder en de stiefvader van XU waren ten tijde van de aanvraag in totaal 22 jaar en 6 maanden actief geweest op de Spaanse arbeidsmarkt, met onderbrekingen gedurende welke zij een socialezekerheidsuitkering ontvingen. De moeder van XU heeft gedurende 5 jaar en 5 maanden sociale premies betaald, en ontvangt momenteel een werkloosheidsuitkering wegens gezinsleden ten laste.
- 10 Op 28 januari 2016 bevestigde de Subdelegado del Gobierno en Toledo (gedelegeerd vertegenwoordiger van de nationale regering in de provincie Toledo, Spanje) de afwijzing van de aanvraag van een verblijfskaart voor familieleden van een burger van de Unie.
- 11 De stiefvader van XU stelde beroep in tegen dit besluit bij de Juzgado de lo Contencioso n.º 1 de Toledo (bestuursrechter in eerste aanleg, Toledo, Spanje). Daarbij voerde hij aan dat op het huwelijk tussen een onderdaan van een derde land en een burger van de Unie die zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend niet artikel 7 van RD 240/2007 van toepassing is, maar artikel 8, en dat er geen rechtsgrondslag was voor de weigering om een verblijfskaart af te geven voor de minderjarige zoon, onderdaan van een derde land, van zijn echtgenote.
- 12 Het beroep werd toegewezen. De rechter in eerste aanleg was van oordeel dat artikel 7 van RD 240/2007 de voorwaarden bevat voor de gezinshereniging van onderdanen van derde landen die familielid zijn van een burger van de Unie die zijn recht van vrij verkeer heeft uitgeoefend door zich naar het Spaanse grondgebied te begeven, maar dat dit artikel niet van toepassing is op eiser, een Spaanse burger die een nauwe verwant is van de moeder van een minderjarige derdelander en die zich niet buiten Spanje heeft begeven en geen gebruik heeft gemaakt van zijn recht van vrij verkeer op het grondgebied van de Unie. Hij kwam tot de conclusie dat artikel 7 niet van toepassing is op Spaanse onderdanen in Spanje, maar wel op Unieburgers die zich naar Spanje hebben begeven en wensen te worden herenigd met familieleden die geen onderdaan van een lidstaat zijn.
- 13 De overheid heeft hoger beroep tegen dit vonnis ingesteld bij de Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (hoogste rechterlijke instantie van de autonome regio Castilië-La Mancha, Spanje; hierna: „verwijzende rechter”), waarbij zij aanvoerde dat in het geval van een Spaanse burger (Unieburger) die nooit zijn recht van vrij verkeer in de Unie heeft uitgeoefend artikel 7, lid 1, RD 240/2007 –

in concreto de verplichting om aan te tonen dat hij persoonlijk over voldoende bestaansmiddelen beschikt – moet worden toegepast, als voorwaarde om de aanwezigheid in Spanje toe te staan van het minderjarige kind van zijn echtgenote van buiten de Europese Unie (met legale verblijfsstatus), dat afhankelijk is van haar en naar zijn moeder in Spanje komt.

- 14 Op 22 maart 2019 heeft de verwijzende rechter de partijen voorgesteld om bij het Hof van Justitie van de Europese Unie een verzoek om een prejudiciële beslissing over de hierboven geformuleerde vragen in te dienen.
- 15 De vertegenwoordiging van de stiefvader van XU, die optreedt als wettelijke vertegenwoordiger van laatstgenoemde, heeft daarmee ingestemd.
- 16 De overheid heeft verklaard het niet eens te zijn met de indiening van een verzoek om een prejudiciële beslissing.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 17 De overheid ontkent het bestaan van een band van familielid van een burger van de Unie tussen XU en zijn stiefvader. Volgens de Abogado del Estado (landsadvocaat) bestaat er tussen beiden geen betrekking als bedoeld in artikel 2 van RD 240/2007. Hij betoogt dat de afwijzing van de aanvraag van een verblijfskaart voor familieleden van een burger van de Unie er in geen geval toe leidt dat XU het grondgebied van Spanje moet verlaten en geen gevolgen heeft voor zijn moeder, zijn Spaanse broer of de echtgenoot van zijn moeder en vader van zijn Spaanse broer.

Korte uiteenzetting van de motivering van het verzoek om een prejudiciële beslissing

A – RECHTSPRAAK VAN DE TRIBUNAL SUPREMO

- 18 In zijn arrest van 1 juni 2010 heeft de Tribunal Supremo (hoogste rechterlijke instantie, Spanje) besloten de regeling van RD 240/2007 (die strekt tot omzetting van richtlijn 2004/38 in Spaans recht) toe te passen op Spaanse burgers (ongeacht of zij hun recht van vrij verkeer binnen de Unie hebben uitgeoefend) en hun familieleden die onderdaan zijn van een derde land.
- 19 Hoewel die richtlijn, zoals kan worden afgeleid uit artikel 3 van de richtlijn en uit het arrest van het Hof van Justitie van 5 mei 2011, [REDACTED] C-434/09, alleen van toepassing is op onderdanen van een lidstaat van de Unie die zich naar een andere lidstaat van de Unie begeven en niet op Spaanse burgers die hun recht van vrij verkeer niet hebben uitgeoefend, vallen die laatsten als gevolg van voornoemd arrest van de Tribunal Supremo onder dezelfde regeling voor hereniging met hun familieleden die onderdaan van een derde land zijn als Unieburgers die naar Spanje zijn gekomen. In zijn latere arresten van 18 juli 2017 en 11 juni 2018 heeft

de Tribunal Supremo erkend dat deze kwestie in het arrest van 1 juni 2010 onvoldoende in overweging is genomen.

- 20 Het feit dat Spaanse burgers (ten aanzien van hun familieleden die onderdaan van een derde land zijn) worden gelijkgesteld met Unieburgers die naar Spanje zijn gekomen, houdt geenszins een nadeel in voor de Spaanse burger en zijn familieleden, aangezien de in artikel 7 van richtlijn 2004/38 vastgestelde vereisten, en meer bepaald de vereiste dat de burger voor zichzelf en voor zijn familieleden over een ziektekostenverzekering of over voldoende bestaansmiddelen moet beschikken om te voorkomen dat zij tijdens hun verblijf ten laste komen van het socialebijstandstelsel van het gastland, bij het wijzen van het arrest van de Tribunal Supremo van 1 juni 2010 nog niet in RD 240/2007 waren opgenomen. Uit de lezing van de artikelen 7 en 8 van RD 240/2007 in hun toenmalige versie blijkt dat er geen bijzondere vereisten golden. De gevolgen van het arrest van de Tribunal Supremo voor Spaanse burgers waren dus op zijn hoogst neutraal.
- 21 Nadien heeft de Spaanse Staat, om te voorkomen dat hij de gezondheidszorgkosten van Europese burgers (medisch toerisme) zou moeten dragen, uiteindelijk besloten om artikel 7 van de richtlijn in zijn geheel om te zetten bij RDL 16/2012, waarin hij, met betrekking tot de voorwaarden waaraan Unieburgers die langer dan drie maanden in Spanje willen verblijven moeten voldoen, de vereiste heeft opgenomen dat die burgers voor zichzelf en voor hun familieleden over een ziektekostenverzekering of over voldoende bestaansmiddelen moeten beschikken om te vermijden dat zij ten laste van het socialebijstandstelsel komen.
- 22 Het probleem is dat aangezien de werkingssfeer van RD 240/2007 bij het arrest van de Tribunal Supremo van 1 juni 2010 is verruimd naar Spaanse burgers (ongeacht of zij hun recht van vrij verkeer binnen de Unie hebben uitgeoefend), die vereisten aldus zouden kunnen worden uitgelegd dat zij ook moeten worden toegepast op Spaanse burgers (ook als die hun recht van vrij verkeer binnen de Unie niet hebben uitgeoefend) die wensen te worden herenigd met familieleden die onderdaan van een derde land zijn.
- 23 Dat is ook de uitlegging die is gegeven in Orden PRE/1490/2012, de 9 de julio (besluit PRE/1490/2012 van 9 juli 2012) en in onder andere de arresten van de Tribunal Supremo van 18 juli 2017 en 11 juni 2018. Die verruiming naar Spaanse burgers moet volgens de Tribunal Supremo worden gezien als een bepaling van zuiver nationaal recht („ongeacht de richtlijn – als bepaling van nationaal recht”, volgens genoemde arresten).
- 24 Er zijn geen aanwijzingen dat de Spaanse wetgever deze regeling zelf zou hebben vastgesteld, aangezien de regeling die van toepassing was op onderdanen van een derde land die gehuwd zijn met een Spaanse burger geen vereisten van dien aard bevatte en er juist in bestond dat RD 240/2007, dat destijds, zoals reeds opgemerkt, nog geen bijzondere voorwaarden omvatte, van toepassing was op die

Spaanse burger. Vermoed kan worden dat de vereisten van artikel 7 van richtlijn 2004/38 enkel in het nationale recht zijn ingevoerd ten aanzien van burgers van de Unie, aangezien de regeling nu juist bedoeld was om te voorkomen dat er gezondheidszorgkosten voor die burgers zouden moeten worden betaald.

- 25 Het optreden van de Tribunal Supremo heeft echter het reeds genoemde effect gehad, en dit is de nationale praktijk in Spanje waarvan moet worden uitgegaan. Ingevolge de rechtspraak van de Tribunal Supremo zou het besluit van de Spaanse overheid tot afwijzing van het verzoek van XU om op grond van de betrekking met zijn stiefvader een verblijfskaart als familielid van een burger van de Unie te verkrijgen, moeten worden bevestigd.
- 26 Met betrekking tot de vraag of artikel 7 van RD 240/2007 al dan niet van toepassing is op de gezinshereniging van onderdanen van derde landen die familielid van Spaanse burgers zijn, heeft de Tribunal Supremo geoordeeld dat het recht om vrij te reizen en te verblijven op het Spaanse grondgebied van Spaanse burgers die hun recht van vrij verkeer binnen de Unie niet hebben uitgeoefend niet mag worden ingeperkt, maar dat dit er niet aan in de weg staat dat zij, wanneer zij de gezinshereniging van buitenlandse familieleden verlangen, aan dezelfde vereisten worden onderworpen als de overige Europese burgers. De omstandigheden waaraan het in Spanje verblijvende buitenlandse familielid zijn recht van verblijf in Spanje ontleent, zijn de Spaanse nationaliteit van de gezinshereniger en de vervulling van een aantal voorwaarden van artikel 7 van RD 240/2007, en zodra dat recht is ontstaan is artikel 8 van toepassing, dat louter procedureel van aard is.

B – OPMERKINGEN VAN DE VERWIJZENDE RECHTER

Er is alleen gekeken naar de financiële situatie van de Spaanse burger

- 27 Bij de behandeling van de aan de orde zijnde aanvraag van een verblijfskaart heeft de Spaanse Staat uitsluitend aandacht geschonken aan het feit dat de Spaanse echtgenoot van de moeder van XU over onvoldoende bestaansmiddelen beschikt.
- 28 De Spaanse echtgenoot van de moeder van XU heeft niet aangetoond dat hij beschikt over de door de overheid krachtens artikel 7, lid 1, RD 240/2007 vereiste bestaansmiddelen. Aangezien het in de opvatting van de Spaanse Staat de Spaanse burger is die, uitsluitend en persoonlijk, aan deze vereiste moet voldoen, zijn de specifieke omstandigheden van het echtpaar in dit concrete geval, inzonderheid hun positie op de arbeidsmarkt en hun gezinssituatie, door de Spaanse overheid niet aan een beoordeling onderworpen.

Er is geen rekening gehouden met andere omstandigheden of met de gevolgen van de weigering

- 29 De Spaanse overheid heeft geen rekening gehouden met andere omstandigheden die van invloed zouden kunnen zijn op de concrete betrekking tussen de echtgenoten. Ook is niet gekeken naar de gevolgen voor de Unieburger indien het

minderjarige kind, onderdaan van een derde land, van zijn echtgenote, eveneens onderdaan van een derde land, het recht van verblijf in Spanje zou worden ontzegd, namelijk dat XU en zijn moeder, de echtgenote van de Spaanse burger, het grondgebied van de Unie mogelijk zouden moeten verlaten.

- 30 De gevolgen die deze situatie zou hebben voor de minderjarige broer van XU, die onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie is en zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend en die mogelijk samen met zijn moeder en broer, beiden onderdaan van een derde land, het Spaanse grondgebied zou moeten verlaten, zijn evenmin in de beoordeling meegenomen. Daarenboven is geen rekening gehouden met het gestaafde feit dat het gezin reeds gedurende een groot aantal jaren samenleeft, met het feit dat XU in Spanje naar school gaat en met de respectieve arbeidslevens van zijn moeder en zijn stiefvader, afgezien van de omstandigheid dat zij ten tijde van de aanvraag niet beschikten over de door de Spaanse Staat vereiste bestaansmiddelen.
- 31 In dit verband zij opgemerkt dat wanneer de wettelijke verblijfplaats van het kind van de echtgenote van de Spaanse staatsburger – beiden, kind en echtgenote, onderdaan van een derde land – afhankelijk wordt gesteld van economische criteria, het onmogelijk wordt om het recht op een gemeenschappelijk huwelijksleven (artikel 32 CE) uit te oefenen en te voldoen aan de plicht van de echtgenoten om samen te leven (artikelen 68 en 70 CC). Indien aan het verkrijgen van de verblijfskaart als familielid van een burger van de Unie voor dat kind de voorwaarde wordt verbonden dat de aanvrager beschikt over voldoende bestaansmiddelen en over een ziektekostenverzekering die zijn risico's in Spanje dekt, worden het recht en de plicht om samen een gezinsleven op te bouwen afhankelijk gesteld van de financiële situatie van de Spaanse burger en wordt, in algemene zin, de Spaanse burger die zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend en niet over de vereiste bestaansmiddelen beschikt, gedwongen om samen met zijn echtgenoot en zijn Spaanse zoon het grondgebied van de Unie te verlaten teneinde, conform het Spaanse recht, uitvoering te geven aan het recht en de plicht om samen te leven alsmede om in het levensonderhoud van zijn Spaanse zoon te voorzien en het ouderlijk gezag over hem uit te oefenen. Voor een dergelijke conclusie is het niet nodig dat de samenwoning van de echtgenoten in rechte kan worden afgedwongen, maar volstaat het dat dit recht en deze plicht rechtens bestaan en dat de burger van de Unie daar alleen uitvoering aan kan geven door samen met zijn echtgenote, die onderdaan van een derde land is, het grondgebied van de Unie te verlaten.

Automatische praktijk van de Spaanse staat

- 32 Volgens de verwijzende rechter zou het, blijkens het arrest van 8 mei 2018, K.A. e.a. (gezinshereniging in België), C-82/16, EU:C:2018:308 (zie inzonderheid de punten 47 tot en met 62 en punt 2, eerste streepje, van het dictum), in strijd kunnen zijn met artikel 20 VWEU dat de Spaanse Staat automatisch de gezinshereniging weigert tussen een onderdaan van een derde land en een burger van de Unie die zijn recht van vrij verkeer nooit heeft uitgeoefend, op grond van

het enkele feit dat die burger niet over een bepaalde hoeveelheid bestaansmiddelen beschikt, zonder dat is nagegaan of er tussen de burger van de Unie en de onderdaan van een derde land een zodanige afhankelijkheidsrelatie bestaat dat de burger van de Unie, wanneer de onderdaan van het derde land een verblijfsrecht wordt ontzegd, zich feitelijk gedwongen zou zien om het grondgebied van de Unie in haar geheel te verlaten en zou worden beroofd van het daadwerkelijke genot van de aan zijn status verbonden rechten.

- 33 Al met al verhindert de praktijk van de Spaanse Staat die voorafgaat aan de weigering van een verblijfsrecht aan de onderdaan van een derde land die het kind is van de echtgenote, eveneens onderdaan van een derde land, van een Spaanse burger die zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend, een beoordeling van de bijzondere omstandigheden van de echtgenoten en van het bestaan van een Spaans minderjarig kind van beide echtgenoten, waarbij een afhankelijkheidsrelatie kan worden vastgesteld die van dien aard is dat Spaanse burgers zich gedwongen zouden zien om samen met hun echtgenote en moeder, onderdaan van een derde land, van hun kinderen het grondgebied van de Unie te verlaten.